

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.302/2014/8.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Hámori és Soltész Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Hámori Péter és dr. Soltész Beatrix ügyvédek által képviselt felperesnek a Szabó Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Szabó László ügyvéd által képviselt I.r. és a Dr. Purás Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Purás Rita ügyvéd által képviselt II.r. alperes ellen árverés érvénytelenségének megállapítása iránt a Zalaegerszegi Törvényszéken 4.G.40.105/2013. számon folyamatban volt és a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.352/2013/9. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I.r. alperesnek 19.050 (tizenkilencezer-ötven) Ft, a II.r. alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Pécsi Ítéltábla a 2013. február 28-án kihirdetett jogerős ítéletével kizárta a felperest az I. r. alperes társaságból. A Céglőny 2013. május 19-i számában az I. r. alperes közzétette, hogy 2013. május 27-én, közjegyző jelenlétében, nyilvános árverésen értékesíti a felperes üzletrészét. Az árverésen a II.r. alperes -

az I.r. alperes egyik tagjaként - megvásárolta az üzletrészt 170.000 Ft vételárért.

A felperes keresetében az árverés érvénytelenségének és annak megállapítását kérte, hogy a II. r. alperes nem szerezte meg a felperes üzletrészának tulajdonjogát. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 139. §-ának (1) bekezdése alapján arra hivatkozott, hogy az árverést a kizárást elrendelő ítélet jogerőre emelkedését követő 45 napon belül kell megtartani, más módon csak a kizárt tag hozzájárulásával lehet az üzletrészt értékesíteni. Mivel a perbeli árverés megtartására az említett határidőn túl került sor, az árverés érvénytelen volt és azon a II. r. alperes sem szerezhette tulajdonjogot.

A felperes másodlagosan arra hivatkozott, hogy a Gt. 139. § (2) bekezdésének d) pontja kötelezővé teszi az árverésre kerülő üzletrész legfontosabb adatainak hirdetményben való feltüntetését. A perbeli hirdetmény azonban azzal ellentétesen, nem tartalmazta az I. r. alperes saját tőkéjének összegét.

A felperes végül előadta azt is, az árverés a hirdetményben meghatározott időponthoz képest csak fél órával később kezdődött, és azon az I. r. alperes ügyvezetője az I. r. alperes legfőbb szervének előzetes határozata nélkül nyilatkozott arról, hogy a társaság nem él az elővásárlási jogával.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a perbeli árverés jogellenes volt, ezért a II. r. alperes nem szerezte meg a felperes üzletrészának tulajdonjogát; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Jogi álláspontja az volt, az árverés megtartására előírt határidő számítására nem alkalmazható a Pp. 228. § (1) bekezdés második fordulata, miszerint azok a határidők, amelyeket a jogerőre emelkedéstől kell számítani, a jogerős határozatnak a féllel történt közlésével kezdődnek. A 45 napon túl megtartott árverés ezért jogellenes volt, az eredménytelennek minősül, ami kizárja a II. r. alperes tulajdonszerzését. Az elsőfokú bíróság az árverés érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet a Ptk. 120. §(1) bekezdésében foglaltakra utalással utasította el.

Az alperesek fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

A fellebbezések indokaira tekintettel kifejtette: a felperes keresete - tartalmában - a perbeli árverés eredménytelenségének megállapítása iránti keresetként értelmezendő. A másodfokú bíróság erre tekintettel vizsgálta a keresetlevélben hivatkozott, ennek az állításnak az alátámasztására megjelölt okokat.

Úgy ítélte, az I. r. alperes az előírt határidőben tartotta meg a

perbeli árverést. Megállapította ugyanis, hogy arra a Gt. 139. § (1) bekezdése szerinti 45 napon, illetve a Gt. 140. § (3) bekezdésében előírt hat hónapon belül sor került. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával ellentétben az ítélőtábla kifejtette, az üzletrész árverésének megtartására előírt határidőt a tag kizárását elrendelő jogerős ítéletnek a fellel történt közlésétől kell számítani a Pp. 228. § (1) bekezdése értelmében. Ezt a jogértelmezést tartotta összhangban állónak az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott „józan ész” követelményével, valamint a Pp. 254. §(4) bekezdésében, a jogerős határozat közlésére vonatkozó eljárási határidőkről szóló rendelkezésekkel.

A másodfokú bíróság az árverés eredménytelenségének megállapítására, a felperes által megjelölt egyéb okok alapján sem látott módot. Az árverési hirdetményre, az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó jogszabálysértést nem a jelen peres eljárásban, hanem kártérítés jogcímén, marasztalás iránt indított perben tartotta elbírálnak. Kifejtette azt is, a felperesnek – jogi érdeke hiányában – nincs keresetösségi joga annak megállapítására, hogy az árverési vevő nem szerezte meg az üzletrész tulajdonjogát. E tény megállapítása esetén sem szerezhetne ugyanis tulajdonjogot az érintett üzletrészre vonatkozóan.

A felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és keresetének helyt adó ítélet meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a támadott határozat a Gt. 139. § (1) bekezdésébe, a Gt. 139. § (2) bekezdés d) pontjába és a Pp. 228. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.

Előadta, a Gt. 139. §(1) bekezdésében előírt 45 napos határidőről szóló rendelkezésnek az volt a célja, hogy a kizárt tag ésszerű határidőn belül juthasson az üzletrészének ellenértékéhez. A felperes állította, a Pp. 228. § (1) bekezdése alapján, a kizárását elrendelő ítélet a kihirdetése napján – 2014. április 16-án – emelkedett jogerőre. Az I. r. alperesnek a perbeli árverést ettől az időponttól számított 45 napon belül kellett volna megtartania. Ezt azonban elmulasztotta. Újabb árverést a kezdőnapot követő hat hónapon belül sem tartott.

A felperes a Gt-ben mint anyagi jogi jogszabályban előírt határidőre a Pp. 228. § (1) bekezdése második fordulatának eljárási jogi szabályát nem tartotta alkalmazhatónak. Azaz vitatta, hogy az árverésre előírt határidőt a jogerős ítélet kézbesítésének napjától kell számítani. Állította azt is, az I. r. alperes rosszhiszeműen járt el, mert az árverési hirdetményben nem tette közzé a gazdasági társaság saját tőkéjére, azon belül az eredménytartalékra vonatkozó adatait. Harmadik személyeknek nem volt módjuk emiatt az érintett üzletrész valós értékéről tájékozódni. Az árverésen ezért kívül állók nem jelentek meg. A II. r. alperesnek így módjában állt az üzletrészt megvásárolni a jogszabály szerint kiköthető

legalacsonyabb vételáron.

Az alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban foglalt indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felperes a jogerős ítélet jogszabályba ütközését a Gt. 139. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés d) pontjára, valamint a Pp. 228. § (1) bekezdésére hivatkozással jelölte meg. A felülvizsgálati kérelmében azonban kizárólag azt elemezte, hogy miért téves a másodfokú bíróság üzletrész árverésre nyitva álló, a tag kizárásáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 45 napos határidő kezdő napjának megállapítására tett jogértelmezése.

A felperes arra vonatkozó álláspontját nem fejtette ki és nem is sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem tartotta az árverés eredménytelenségéhez vezető jogszabálysértésnek az árverési hirdetménynek a Gt. 139. § (2) bekezdés d) pontjában előírtaknak, a felperes által állított, meg nem felelő tartalmát, továbbá az I. r. alperes nevében, annak elővásárlási jogáról, taggyűlési határozat hiányában tett lemondó nyilatkozatot. A felperes nem hozott fel érveket a II. r. alperessel szembeni, annak a perbeli üzletrészen fennálló tulajdonjoga megszerzése hiányának megállapítására vonatkozó keresetösségi jogával kapcsolatos másodfokú bírósági állásponttal szemben sem.

A Kúria ezért csak azt vizsgálhatta a fent említett Pp.275.§(2) bekezdése, illetve a Pp.272.§(2) bekezdése alapján, hogy a perbeli árverés kitűzésére és megtartására nyitva álló határidőt a másodfokú bíróság a Gt. 139. § (1) bekezdésének, valamint a Pp. 228. § (1) bekezdésének helyes értelmezésével állapította-e meg, és arra, illetve a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján feltárt tényekre tekintettel valóban alaptalan volt-e e részben az elutasított kereset.

A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a a Pp. 228. § (1) bekezdésének második mondatában írtak, miszerint azok a határidők, amelyeket a határozat jogerőre emelkedésétől kell számítani, a határozat kézbesítése napjával kezdődnek, irányadó és alkalmazandó a Gt. 139. § (1) bekezdésében előírt határidő számításakor is. Ezt az értelmezést támasztja alá az a tény, hogy a korlátolt felelősségű társaság tagjának kizárásáról szóló jogerős

határozat végrehajtásával, a kizárt tag üzletrészenek értékesítése szorosan összefügg. A tag jogait és kötelezettségeit ugyanis az üzletrész testesíti meg, a Gt. 121. §(1) bekezdése értelmében. A Gt. említett szabálya maga is az árverés megtartásának időpontját a Pp. 228. §(1) bekezdésében értelmezett jogerős ítélet meghozatalához köti. Ez utóbbi tekintetében az eljárási szabály rögzíti, a fellebbezéssel nem támadható határozat a kihirdetésével emelkedik jogerőre, de a jogerőre emelkedéstől számítandó határidők csak a féllel való közléssel kezdődnek. A kötelezett korlátozott felelősségű társaság által az üzletrész értékesítése végett lefolytatandó árverésre előírt határidő megtartása - amint azt a másodfokú bíróság is kifejtette - nem függhet attól, hogy a kötelezett, esetleg rajta kívül álló okok miatt, a távollétében kihirdetett jogerős határozat tartalmát a megelőzően hivatkozott Pp. 254.§ (4) bekezdésében a bíróságok számára előírt határidők megtartása mellett is csak olyan időben ismeri meg, amikor már a kizárásról szóló jogerős határozat meghozatalától, valamint kihirdetésétől számított anyagi jogi 45 napos határidő eltelt.

A Kúria ezért sem a hivatkozott Gt. 139.§(1) bekezdésének, sem a Pp.228.§ (1) bekezdésének megsértését megállapítani nem tudta amiatt, hogy a másodfokú bíróság, a felperes kizárásáról szóló jogerős ítéletnek az I. r. alperes részére történt kézbesítése napjára figyelemmel a perbeli árverést határidőben megtartottnak tekintette.

A Pp. 275. § (3) bekezdése alapján, a kifejtett indokokkal ezért a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, illetve a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperesek jogi képviseletével a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére. Ezek összege az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Vezekényi Ursula sk. bíró